

[Kr. Juul.]

i Jylland. Så siger det ærede medlem, at det kunne jo ske, at sådanne skoler ville skyde op i et uhyggeligt antal, hvis vi gav adgang for lærerne derfra. Nu kan de lærere ikke af sig selv gå ind i folkeskolen; om de kommer derind, beror på, om der er nogen, der vil have dem. Jeg ville tro, at faren for, at frie lærerskoler skal vokse op i et uhyggeligt antal, er minimal, og i hvert fald råder jo staten for, om der skal gives tilskud til sådanne læreanstalter. Og skulle der endelig skyde en sådan skole op, som ikke kunne opnå statstilskud, men kunne gennemføre en læreruddannelse ved, at de pågældende selv betaler det hele, ville jeg ikke se nogen samfundsfare i det; det kunne godt tænkes, at de mennesker, som vil bringe det offer for at komme frem til gerningen, er noget værd.

Det er ikke nemt for mig at skulle tage kampen op med en nuværende undervisningsminister og to forhenværende, men jeg vil ligegodt spørge det ærede medlem hr. Hvidberg, når han udtaler, at det ville skabe uro og splid i skolen, såfremt man gav mulighed for forældre kredse til at indstille såkaldte ukvalificerede lærere: Er det så givet, at det forhold er egnet til at skabe ro om skolen, at en skolekreds' ønske tilside sættes og man tvinges til at tage en mand, som man på forhånd er indstillet imod? Det, det ærede medlem vil have — at så længe der overhovedet er kvalificerede lærerkræfter til rådighed, så skal bunden skræbes, så skal man tage alle med, uanset om skolekredsen ønsker at få dem ansat — er ikke egnet til at skabe ro. Derimod tror jeg, at hvis skolekredsen selv er ansvarlig for den lærer, der bliver ansat, er der skabt betingelser for at få ro; i alt fald har man så selv skylden, hvis der bliver uro.

Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) stillede nogle spørgsmål om forståelsen af lovforslaget og spurgte, hvordan det forholder sig med forflyttelse af en lærer, som antages på disse vilkår, om han skal kunne forflyttes på normale vilkår, for ellers vil det betyde, at vedkommende skolekreds vil komme til at bestemme over, hvordan det videre skal gå ham. Spørgsmålet må bero på en fuldkommen misforståelse. Når en lærer er blevet ansat i folkeskolen, kan han naturligvis forflyttes på samme

vilkår som enhver anden lærer forflyttes, og han kan naturligvis ikke forflyttes, medmindre den pågældende skolekreds vil af med ham. Det spørgsmål mener jeg løser sig selv.

Så spurgte det ærede medlem videre, om det var lovforslagets tanke, at en enstemmig indstilling af en sådan lærer fra de frie lærerskoler skulle betyde, at vedkommende skal kaldes. Ja, det er lovforslagets tanke, at når der foreligger en enstemmig indstilling, så skal vedkommende kaldes — ligesom det er tilfældet efter lov om kaldelse til lærer i folkeskolen.

Det er nævnt, og vel måske særlig af det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre), at vi kunne nok ordne denne sag på en anden og bedre måde. Ja, det har vi naturligvis ikke noget imod. Det, det drejer sig om for os, er at få problemet løst. Hvis det kan løses på en anden måde end her foreslået, så vil vi ikke have taget patent på de vises sten. Men det er i hvert fald ikke min agt blot at snakke, så det hele bliver til ingenting, og det er jeg bange for vil blive resultatet, hvis vi følger det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre)s forslag. Det tror jeg nemlig ikke lader sig realisere. Den ordning har været forsøgt og er mislykkedes.

Jeg vil gerne opfordre til, at man nu medvirker til gennemførelse af dette lovforslag i indeværende folketingsår, og kan de kloge folk, der sidder ovre i undervisningsministeriet, finde en bedre løsning, så for mig gerne. Hvis der kan findes en ordning, der gør disse bestemmelser overflødige, så er det godt, men kan der ikke det, er bestemmelserne stadig påkrævede. Derfor siger jeg altså: lad os gennemføre lovforslaget nu og så se, om vi siden kan lave noget, der er bedre.

Lysholt Hansen: Ordføreren, det ærede medlem hr. Kr. Juul, slap lovlig let om ved det, når han glemte det spørgsmål, som for mig er det centrale, idet det er begrundelsen for lovforslaget: at det her drejer sig om de unge, der har særlige anlæg og føler et kald. Jeg spurgte det ærede medlem: Hvordan kontrollerer man, om de har disse særlige anlæg? Hvorledes prøver man de unge, der indstiller sig? Det har betydning for mig at få det klaret, ikke alene fordi det er lovforslagets begrundelse, men også for at få fat i en form, som er brugelig, også ved de øvrige seminarier, til at finde ud af, om